

RECLAIMING LAND WITH WINDSCREENS

About 70 per cent of electricity generated in Serbia comes from coal. Thermal power plants and Mines Kostolac near Klenovnik are largely powered by the coal extracted from the nearby surface/open pit mines.

Open pit mining is the most common form of strategic materials mining in Serbia, visually and environmentally affecting surroundings with long-lasting depressing effects, such as water and air pollution, loss of forest and soil fertility.

The public company 'Electric Power of Serbia' was offered an innovative solution to establish plant growth in this harsh environment by increasing the soil's fertility and water retention capacity and improving plant survival rates. A series of technologies had been tried in the past with poor results, until Natasa Trifunovic, forestry engineer at GreenSoil Inzenjering presented a holistic approach based on the TerraCottem methodology.

Natasa Trifunovic commented: "First, we created planting fields with powerful earth moving machines. Then we drilled and prepared the plant holes and incorporated TerraCottem and planted them up with both bare root and containerised *Pinus Nigra* and with bare root *Robinia Pseudoacacia*."

Despite extremely elevated temperatures shortly after planting, the three-year-old bare root *Pinus Nigra* reached a survival rate of 60 per cent while the two-year-old ones rose to 95 per cent. The containerised three-year-old plants did better and had a survival rate of 85 per cent. The best performing ones were the bare root one-year-old *Robinia Pseudoacacia* with a survival rate of 90 per cent.

Electric Power Industry of Serbia is happy with the results and so is Natasa: "The overall survival rate of the entire project is above 70 per cent, in a very inhospitable environment for plant growth topped up with extremely high summer temperatures."

ZAŠTITA ZEMLJIŠTA VETROZAŠTITNIM POJASEVIMA

Se / ZAŠTITA ZEMLJIŠTA VETROZAŠTITNIM POJASEVIMA

Oko 70% električne energije proizvedene u Srbiji dolazi od uglja. Termoelektrane i kopovi Kostolac su u najvećoj meri pokrenuti od strane uglja ekstrahovanog iz okolnih površina, otvorenih jama.

Površinski kop je najčešća forma strateškog kopanja materijala u Srbiji, koji vizuelno i ekološki utiče na okolinu sa dugotrajnim štetnim efektima, kao što su zagađenje vode i vazduha, gubitak šuma i plodnosti zemljišta.

JP „Elektroprivredi Srbije“ je ponudjeno inovativno rešenje za ozelenjavanje degradiranih površina, koji doprinosi poboljšanju mikrobiološke aktivnosti zemljišta, poboljšava rast biljaka uz povećanje kapaciteta zadržavanja vode i povećanja procenat primanja biljaka. Niz tehnologija je pokušano u prethodnim projektima, koji su davali slabe rezultate, dok GreenSoil Inženjering na čelu sa MSc Natašom Trifunović, nije predstavio holistički pristup baziran na metodologiji TerraCottem-a.

„Nakon izvršene tehničke rekultivacije, formirana su polja za sadnju biljaka. Sadnja je obavljena kombinovanom tehnikom mašinski-motorno svrdlo i ručno pripremanjem sadnih jama. Primenjena je tehnologija sadnje sadnica crnog bora sa golim korenom i kontejnerskih sadnica crnog bora, kao i bagrema sa golim korenom uz dodavanje TerraCottem-a“.

Uprkos izuzetno povišenim temperaturama i bez uslova nege i održavanja biljaka nakon sadnje, dve godine stare sadnice crnog bora sa golim korenom imale su procenat primanja oko 95%, dok je kod sadnica crnog bora starih tri godine procenat primanja 60%. Kontejnerske trogodišnje biljke crnog bora su pokazale procenat primanja 85%. Sadnice sa golim korenom bagrema starosti godinu dana imale su procenat primanja preko 90%.

Elektroprivreda Srbije je zadovoljna rezultatima, kao i vodja projekta Nataša Trifunović: „Celokupan projekat je izveden vrlo uspešno sa procentom primanja sadnica preko 70%, uz vrlo zadovoljavajući porast biljaka, uz napomenu da su uslovi održavanja ozelenjene površine izostali, na šta se mogu dodati i ekstremno visoke letnje temperature.“